

EXPUNERE DE MOTIVE

În vederea furnizării rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice, spectrul de frecvențe radioelectrice (radiocomunicațiile) reprezintă una dintre resursele esențiale. Administrarea și gestionarea spectrului de frecvențe radioelectrice trebuie să asigure utilizarea eficientă a acestuia, promovarea concurenței și încurajarea investițiilor.

Acestea sunt principiile care stau la baza dispozițiilor cuprinse în Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea) și în Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind cadrul comun de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva cadru).

Este necesar să subliniem că în România directivele europene amintite mai sus au fost implementate prin intermediul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.591/2002. Astfel, conform acestor acte normative, atribuțiile privind gestionarea frecvențelor radioelectrice revin Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (MCTI), care de altfel este și instituția responsabilă pentru emiterea licențelor de utilizare a frecvențelor radioelectrice și Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației (IGCTI), în calitate de instituție subordonată Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației.

Având în vedere că structura instituțională conturată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 nu reflectă în totalitate finalitatea dorită de normele comunitare, s-a relevat necesitatea realizării unei depline conformări cu cerințele integrării europene, fapt care reclamă transpunerea celor mai bune practici ale țărilor membre ale Uniunii Europene, care să fie cele mai adecvate realităților existente în România.

În acest sens, managementul spectrului de frecvențe radioelectrice trebuia să fie realizat de către o autoritate independentă în raport cu furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice și în mod deosebit cu acei operatori la care statul este acționar. În plus, o astfel de autoritate trebuia să se poată concentra pe acest obiect de activitate într-un mod transparent, obiectiv și nediscriminatoriu.

Este demn de luat în seamă și faptul că spectrul de frecvențe radioelectrice reprezintă o resursă strategică națională, care poate fi administrată corect doar de o instituție specializată, cu experiență în materie și care nu este implicată în alt mod în gestiunea pieței comunicațiilor electronice. Acest lucru este cu atât mai important cu cât armonizarea rapidă cu cerințele Uniunii Europene în materie de gestiune a spectrului radio impune o specializare instituțională capabilă de răspuns rapid la multitudinea de probleme ce decurg din aceasta.

Un astfel de deziderat este realizat prin schimbarea statutului Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației (IGCTI) din cel de subordonare față de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologia Informației, care în prezent exercită și în calitate de acționar în numele statului român în societăți comerciale care activează în

domeniul comunicațiilor electronice, în cel de subordonare față de Guvernul României. Astfel, IGCTI este investit pe deplin cu autoritatea de emitere de licențe de utilizare a frecvențelor radioelectrice, de efectuare a coordonărilor de frecvențe cu țările învecinate, de control în domeniul frecvențelor radioelectrice precum și de reprezentare a României în forurile internaționale de specialitate și susținere a poziției sale în probleme de reglementare în domeniul radiocomunicațiilor.

Din punctul de vedere al modelelor oferite de țările europene s-ar realiza transpunerea, în domeniul gestiunii spectrului de frecvențe radioelectrice, a experienței Olandei și Franței, lucru cu atât mai important cu cât închiderea negocierilor României cu Uniunea Europeană se va finaliza în cursul acestui an, interval în care președinția Uniunii Europene este asigurată de către Olanda.

Astfel, una dintre cerințele esențiale care reclamă intervenția unui nou act normativ în domeniul comunicațiilor electronice, cu trimitere în special la segmentul radiocomunicațiilor, este independența autorităților naționale din domeniu în raport cu furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice și în mod deosebit cu acei operatori la care statul este acționar.

Necesitatea acestei intervenții normative rezidă din faptul că statul român, prin Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, continuă să fie acționar majoritar la anumiți operatori semnificativi din cadrul pieței comunicațiilor electronice din România, fapt care impiedică asupra condițiilor de promovare a concurenței impuse de legislația comunitară.

Finalitatea urmărită se circumscrie principiilor de bază consacrate de directivele europene menționate mai sus și se fundamentează pe faptul că:

- spectrul de frecvențe radioelectrice reprezintă o resursă strategică națională, care poate fi administrată corect și obiectiv doar de o instituție specializată, cu experiență în materie și care nu este implicată în alt mod în gestiunea pieței comunicațiilor electronice;
- activitatea de management al spectrului de frecvențe radioelectrice trebuie să fie realizată de către o autoritate independentă din punct de vedere funcțional și structural în raport cu furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice și în mod deosebit cu acei operatori la care statul este acționar;
- este absolut necesară corelarea legislației interne cu cea comunitară în domeniu.

Astfel, transferul unor atribuții către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației, în special în ceea ce privește emiterea licențelor de utilizare a frecvențelor radioelectrice, de efectuare a coordonărilor de frecvențe cu țările învecinate, de control în domeniul frecvențelor radioelectrice precum și de reprezentare a României în forurile internaționale de specialitate și susținere a poziției sale în probleme de reglementare în domeniul radiocomunicațiilor, se relevă ca fiind o soluție coerentă raportat la necesitatea obiectivă de a separa calitatea Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației de acționar la o serie de societăți ce activează în domeniul comunicațiilor electronice de aceea de autoritate emitentă a licențelor de utilizare a frecvențelor radioelectrice și respectiv de garant al asigurării regimului concurențial pe piață.

Totodată, în lumina aceluiași considerente specificate mai sus, măsura transferului acestor atribuții de la Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației trebuie să fie însoțită de consfințirea statutului de instituție autonomă acesteia din urmă în raport cu alte organe ale administrației centrale cu competențe în domeniu.

În sprijinul celor expuse mai sus, este utilă punerea în evidență a capacității administrative a Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației în a prelua aceste competențe și atribuții.

Este de remarcat că instituția a avut în mod constant, de la înființare până în prezent, ca obiect de activitate principal gestiunea spectrului radioelectric, ceea ce a permis:

- formarea în timp a resurselor umane cu specializare înaltă pe probleme specifice radiocomunicațiilor, mai ales la nivelul înalt al administrației centrale, lucru care presupune o perioadă considerabilă de timp;
- coagularea unui colectiv care acționează unitar, coerent, operativ și eficient pentru rezolvarea tuturor problemelor specifice sectorului de radiocomunicații;
- realizarea, în regim de continuitate, a unor investiții considerabile în aparatură și echipamente specifice activităților de gestionare și monitorizare a spectrului, fiind asigurată concomitent și pregătirea necesară a personalului aferent.

Activitățile de coordonare internă și internațională a frecvențelor radioelectrice s-au desfășurat de-a lungul întregii perioade de după anul 1990 prin contribuția principală a Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației, fapt recunoscut atât intern (membrii Comisiei Interdepartamentale pentru Radiocomunicații), cât și internațional (organisme internaționale și administrații de telecomunicații ale altor țări).

Participarea internațională în cadrul acțiunilor întreprinse de organismele internaționale pe probleme de gestiune a spectrului și de tehnologie a informației au prilejuit punerea în evidență a competenței tehnico-administrative a Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației. Instituția a întreținut activ, dintotdeauna, relații de colaborare cu instituțiile regionale și internaționale în domeniul radiocomunicațiilor: CEPT, UIT, NATO, alte organisme regionale, administrații de telecomunicații ale țărilor vecine. O mențiune specială se cuvine a fi făcută despre NATO și CEPT, în contextul calității României de proaspăt membru NATO și al procesului de aderare la Comunitatea europeană. CEPT este un organism regional care urmărește armonizarea politicilor și strategiilor în domeniul comunicațiilor electronice (și în special al radiocomunicațiilor) în cadrul Uniunii Europene. NATO, prin specificul său de alianță politico-militară, este de asemenea preocupată de aspectele de armonizare ale gestionării spectrului radioelectric, în acele porțiuni ale spectrului de interes pentru activitățile sale. În acest context, Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației a luat măsurile necesare pentru îndeplinirea procedurilor organizatorice complexe și pentru certificarea personalului în vederea stocării și prelucrării informațiilor clasificate.

Trebuie remarcat faptul că licența de utilizare a frecvențelor radioelectrice este actul administrativ care definitivează un proces extrem de laborios ale cărui etape sunt parcurse integral de către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației și care presupun, printre altele:

- asignarea frecvențelor radioelectrice, în conformitate cu prevederile Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvență, cu respectarea reglementărilor tehnice și administrative, naționale și internaționale, a acordurilor și protocoalelor interne sau a acordurilor internaționale la care România este parte, care se referă la utilizarea spectrului radioelectric;
- ingineria spectrului radioelectric, în scopul asignării frecvențelor, astfel încât să se asigure compatibilitatea electromagnetică între stațiile și rețelele de radiocomunicații autorizate și să se prevină apariția perturbațiilor prejudiciabile;
- coordonarea utilizării frecvențelor în zonele de frontieră cu administrațiile de comunicații ale țărilor vecine;
- coordonarea internă a utilizării frecvențelor cu instituțiile abilitate să gestioneze benzile de frecvențe cu atribuire guvernamentală;
- asigurarea unor activități conexe gestionării frecvențelor: alocarea/asignarea identităților și a indicativelor pentru servicii de radiocomunicații specializate precum și certificarea personalului de operare al stațiilor de radiocomunicații;
- asigurarea evidenței asignărilor de frecvențe prin întreținerea permanentă a bazelor de date specializate, care reunite formează Registrul național al frecvențelor asignate/alocate;
- asigurarea evidenței asignărilor de indicative sau identități, în cadrul serviciilor de radiocomunicații specializate, prin întreținerea permanentă a bazelor de date specializate.

Astfel, emiterea licenței de utilizare a frecvențelor radioelectrice de către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației nu afectează în nici un fel etapizarea procesului de licențiere a operatorilor din domeniul comunicațiilor electronice (radiocomunicațiilor în special), ci dimpotrivă, asigură o fluidizare a acestuia.

Principalele efecte reținute de acest act normativ sunt, în primul rând, fluidizarea mecanismului de licențiere a frecvențelor radioelectrice prin aplicarea unei proceduri de emitere a acestora de către o singură autoritate competentă în materie, iar în al doilea rând, asigurarea procesului de revizuire a documentelor (licențe și autorizații) eliberate în temeiul fostei Legi a telecomunicațiilor nr.74/1996, micșorând în acest fel perioada de tranziție a acestui proces impusă de aplicarea noilor reglementări în domeniu (Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.591/2002).

În același context al asigurării imparțialității și al eliminării oricăror pârghii de afectare a mediului concurențial, se înscrie și componenta de tehnologia informației a Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației, în prezent instituția fiind desemnată unic operator al Sistemului electronic de achiziții publice, a Sistemului electronic național și a Sistemului informatic de atribuire electronică a autorizațiilor de transport internațional rutier de marfă.

În ce privește implicațiile aduse de noua reglementare asupra legislației în vigoare facem precizarea că modificările sunt minore, a fost necesar a se modifica în primul rând unele dispoziții din Hotărârea Guvernului nr.744/2002 privind organizarea și funcționarea Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, în sensul eliminării acelor competențe și atribuții care revin Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației.

În al doilea rând s-a impus modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, modificată și completată prin Legea nr.591/2002 și a Legii audiovizualului nr.504/2002, cu modificările și completările ulterioare, în special a dispozițiilor care se referă la autoritatea competentă în materia emiterii licențelor de utilizare a frecvențelor radioelectrice. Potrivit actelor normative amintite, atribuțiile legate de emiterea licențelor sunt de competența Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației. Astfel, cadrul general de reglementare în domeniul radiocomunicațiilor se regăsește în continuare în dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2002, prezenta intervenție legislativă neafectând sub nici un aspect scopul declarat și finalitatea urmărită a acestui act normativ. Cadrul general de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice continuă să rămână un sistem normativ unitar, emiterea licențelor de utilizare a frecvențelor radioelectrice de către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației asigurând finalitatea urmărită de Directiva privind autorizarea și de Directiva cadru, precum și funcționarea în condiții optime a mecanismului de acordare a dreptului de utilizare a spectrului și a structurii instituționale concepute de Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2002.

Față de cele prezentate mai sus a fost întocmit proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
V. NĂSTASE